

4 DIVIZIJE PREKO RENE

Rusi so zavzeli Kuestrin

Vedno več ameriških čet prihaja čez Reno. — Veliki zračni napad na Dortmund; mesto v razvalinah. — Zavzetje mesta in trdnjave Kuestrin v Braniboru. — Mesto Nagoya na Japonskem še vedno v plamenu. — Boji na Mindanao na Filipinih.

ZAPADNA FRONTA:

London, 13. marca. — Preko motsu imenom Ludendorf, ki je bil zavzet po prvi Ameriški vojski, odšlo je na istočno stran reke Rene dosedaj nekaj nad 50,000 naših vojakov z vso opremo, kakor tanki in veliki topovi. Onstran Rene so naši do danes zavzeli 25 vasi in trgov. Onstran so do danes zavzeli 50 štirinajstih milj veliko ozemlje. Nemški protinapadi so se vsi žalostno izjalovili.

ZRAČNI NAPADI:

Veliki oddelki angleškega zrakovplovstva so tekom noči napadli mesto Dortmund. Mesto je v razvalinah, kajti pri napadu so Angličje porabili nad 5000 velikih bomb. Tudi so napadli mesto Berlin, in sicer sedaj že dvajseto noč zaporedom. Naša prva in tretja vojska ob in onstran reke Rene stalno napreduje in sicer proti jugu, iztoku in severu.

IZTOČNA FRONTA:

Ruska vojska pod poveljništvom maršala Žukova, je zavzela trdnjavo in mesto Kuestrin ob Odri v Braniboru, ter je že na raznih mestih prekorčila reko Odra. Tudi so ruski letalski padalci oddelki zasledili nekatere vasi neposredno iztočno od nemškega glavnega mesta. Ruska južna vojska pod poveljništvom generala Konjeva, napreduje proti severozatoku, iz česar je sklepati, da je namen sovjetske vojske obiti mesto Berlin od juga in severa.

PACIFIK:

Iz glavnega stanu naše mornarice na Guam, prihaja vest da se odporna sila na Iwo Jimi, vidno pomanjšuje. Japonci na imenovanem otoku so le še na skrajno severni točki imenovanega otoka.

Mesto Nagoya, ki je bilo večeraj ponovno napadeno po naših bombnikih, je še vedno v plamenu. Sedem največjih tovarn za izdelovanje aeroplanov, je povsem razdejanih.

Iz Manile na Filipinih, dospelo je poročilo, da naše vojske, ki se je izkrcalo na otoku Mindanao, stalno napreduje proti mestu Zamboanga. Japonska obramba je le slabotna.

Jugoslovanski in grški vojni begunci v Afriki in Bližnjem Istoku, se vrnejo v domovino

Washington, D. C. — Iz Bližnjega Istoka in Afrike prihaja poročilo, da bodo od tamkaj v kratkem odposlali jugoslovanske in grške vojnne begunce v njihovo domovino. Teh beguncov je v omenjenih taboriščih nekaj nad 100,000. Odpovali bodo proti svoji domovini tekom aprila.

Kaj se govori o zasedanje Avstrije

— London, 5. marca. (ONA) Pretekli teden so francoski zunanji minister Bidault, Anthony Eden in drugi visoki uradniki baje razpravljali med drugim tudi o nekaterih podrobnostih okupacije Avstrije. Predlog je bil stavljen, tako trde te govorice, da bi Amerikanci zasedli salzburski okraj, Francozi Vorarlberg, Britanci pa Koroško in Štajersko. Rusija pa naj bi zasedla vzhodni del dežele. Dunaj bi bil okupiran v tem slučaju od vseh zaveznikov skupaj.

Druga vprašanja, ki so bila na razpravi, so se tikala okupacije Nemčije, katere naj bi vdeležile poleg vseh tudi nekatere manjše države, ki so neposredni mejaki Nemčije.

Nove zaloge naravnega plina v Kavkazu

Krasnodar, Sovjetska Rusija, 13. marca. — V tukajšnjem kavkaškem okraju so sovjetski inženirji ravnokar odkrili velike zaloge naravnega plina. Te zaloge so v neposredni bližini petrolejskih vrelcev imenom Maikop v severnem Kavkazu. Od najdbe naravnega plina bode imela okolica Novorosijskega največje koristi. — Rusi v imenovani pokrajini sedaj že izdelujejo stroje za pogon traktorjev in truckov, kateri bodo v kratkem rabili plin iz mesta gazolina.

“Kupite en “extra” bond še danes!

V Črni Gori imajo sedaj časnike

Iz Cetinja v Črni Gori se javlja, da sedaj izhaja v imenovanem mestu troje časopisov, in sicer: dnevnik “Pobeda”, uradno glasilo črnogorske stranke Narodnega Oslobođenja; “Omladinski Pokret”, ki izhaja dvakrat na teden, in tednik imenom AFZ, organ protifašističnih ženskih organizacij.

Goebbelsov rojstni kraj v ameriških rokah

Ko je deveta ameriška armada v svojem prodiranju proti Reni v smeri proti Dueseldorfu zavzela Muenchen-Gladbach, je zavzela tudi bližnje mesto Rheydt, rojstni kraj nemškega propagandnega ministra dr. Paula Jos. Goebbelsa. Po zgledu drugih nacističnih ministrov si je tudi dr. Goebbels nagrabil bogastva in si med drugim tudi pridobil grad Rheydt, blizu mesta istega imena.

V tem gradu je židovski vojaški kaplan Manuel M. Poliskoff iz Baltimore, Md., te dni opravil židovske verske obrede in sicer v banketni dvorani, kjer še vedno visi Hitlerjeva slika.

Vesti

Nemške čete, ki so še v Jugoslaviji, morajo ostati tam, kaj za “večne čase”

Moskovski list “Izvestja” javlja, da so jugoslovanski partizani pod maršalom Titom od septembra 1944 nadalje osvobodili vso Srbijo, Makedonijo, Vojvodino, Črno Goro, Dalmacijo in Hercegovino in pristavljajo, da ostanki nemške vojske, ki so še v Jugoslaviji, prosijo jugoslovanske poveljnike, naj jim dovolijo, da deželo mirno ostavijo in se vrnejo domov. Jugoslovani, ki so morali toliko pretrpeti radi nemškega vojaštva, tega seveda ne bodo dovolili, pač pa bodo poskrbeli za to, da ostanejo omenjene nemške čete kar za vse večne čase v Jugoslaviji, in sicer “pod zemljo” v pravem pomenu besede.

400 Rusov odpotuje iz Salonicke na Grškem, v Sovjetsko Rusijo

Salonika, Grška, 13. mar. — V tukajšnjem pristanišču se je zbralo nekaj nad 400 državljanzov Sovjetske Rusije. Večina teh ruskih državljanzov, so bivši ruski vojniki, katere so Nemci vjeli in jih poslali kot delavce na Grško, kjer so Nemcem usli in se pridružili grškim partizanom. Na Grškem, odkar so Nemci ostavili deželo, so za ruske vojske skrbeli Angličje, kateri so svojim ruskim tovarišem dali tudi angleške uniforme.

Poslanik Turčije odpotuje v Jugoslavijo

Washington, 13. marca. — Turški poslanik za Jugoslavijo, ki je dosedaj opravljal svoje diplomatske posle v Kairu, odpotuje v kratkem v Beograd. Poslanik, čegar ime je Sučid Amil Kopelaš, ki se sedaj začasno mudi v Ankari, Turčija, odpotuje v Jugoslavijo koncem marca.

Jajca so izvabila Nemce iz trdnjave

St. Sgt. Gerald Dykstra iz Grandville, Mich., je v Nemčiji stopil v prazen trdnjavski stolpič in našel je telefonsko zvezo nepoškodovano. Prve slušalko in Dykstra, ki gladko govori nemško, pravi, ko se nekdo na drugem koncu oglasi, da njegovi ameriški tovariši ravno evrejo jajca. “Ako se želite nam pridružiti, nas bo veselilo,” je rekel Dykstra. — Pet minut zatem so prišli trije Nemci na kosi.

TREBA JE DAROVALCEV K RVI!

Plasma RDEČEGA KRIŽA rešuje življenja sto in sto ranjenih vojakov in mornarjev. — Toda potrebnih je še na tisoče darovalcev krvi. Dajte pint krvi, da rešite življenje.

ROATOVI ZLOČINI V JUGOSLAVIJI

London, 9. marca. — Italijanski general Mario Roata, ki je nedavno ušel iz svojega zaporja in baje neznano kam izginil, je, (kakor smo že poročali), na jugoslovanskem imeniku vojnih zločincev.

Imenovani general je bil načelnik italijanske 2. vojske v Jugoslaviji in sicer od 1. marca do 1. oktobra, 1942 in istočasno je bil tudi vojaški guvernir v Dalmaciji. Takoj po svojem prihodu v Jugoslavijo, je izdal povelje, da morajo vsi vjeti jugoslovanski vojniki biti takoj ustreljeni, kakor tudi vsi jugoslovanski talci. Ko je bil Roata vojaški guvernir v Jugoslaviji, so Italijani v okrožju Ljubljane ustrelili 1000 talcev, in pomorili nadaljnjih 8000 ljudi. Poleg tega je Roata poslal 35,000 Jugoslovanzov v koncentracijska taborišča v Italijo, in ukazal razdeljati in požgati 800 jugoslovanskih vasi. Na otoku Rabu, je pomorilo 4500 interniranih Jugoslovanzov radi lakote. Italijani so tedaj dobili tudi povelje, da morajo pomoriti vse jugoslovanske ranjence v bolnicah, kar so tudi storili.

Izgube našega vojaštva tekom sedanje vojne, bodo še pred 1. majem baje dosegle milijon naših vojakov in mornarjev

Izgube našega vojaštva tekom sedanje vojne, bodo še pred 1. majem baje dosegle milijon naših vojakov in mornarjev

Washington. — Vpokojeni admiral Harry E. Yarnell, bivši poveljnik azijskega brodomstva naše vojske, je danes sporočil časniškim poročevalcem, da — ako se vsestransko vojevanje v dosedanjem meri nadaljuje, bode število naših ranjenih in mrtvih vojakov in mornarjev do prvega maja doseglo 1,000,000 žrtev. Temu je tudi pristavil, da se bode to število še pred koncem tega leta povečalo, tako da bode doseglo kar dva milijona ranjenec in ubitih.

Tekom zadnjih par mesecev, bilo je vsaki teden povprečno, ranjenih, ubitih in pogrešanih vojakov in mornarjev po 20 tisoč. Do današnjega dne je vojna zahtevala nekaj nad 800 tisoč ranjenec, ubitih in pogrešanih. Med temi je bilo nekako 137,000 ubitih, 461,000 ranjenih, 64,000 je bilo vjetih in 102,000 je bilo pogrešanih. Mnogo vojaških vojnih izvedencev pravi, da bode najhujše še šele prišlo. V zgorajšnjih številkah, žrtve naših mornaričnih vojakov na otoku Iwo, še niso vpoštete, kar velja tudi za zadnje bitke v Nemčiji.

Zapadni zavezniki so imeli dosedaj 10½ milijonov ubitih in ranjenih vojakov in mornarjev. Anglija je do konca decembra imela nekaj nad milijon vojaških in mornariških žrtev.

Kitajska republika, ki je v

Zakon Anti-Bias sprejet

New Yorkska zakonodajna zbornica v Albany je sklenila poseben zakon, kakoršnega nima nobena druga država. Imenuje se: zakon Anti-Bias, karkar bi se reklo po naše: zakon proti predsodkom. Na kratko povedano: ta zakon prepoveduje, da bi se pri oddaji služb oziralo na plemo ali vero. Do zdaj najdete na vsaki prošnji za službo vselej vprašanje: kakšne narodnosti si, — kakšne vere si. Tako so gotova podjetja izključevala ljudi radi narodnosti ali radi vere.

Zakon je bil vzprejet v prvi zbornici z 109 proti 32 glasovi, senat pa ga je potrdil z 49 proti 6 glasovom. To kaže, da je zakon imel vsestransko podporo. Nekaj republikancev je izkušalo predložiti zakon ubiti ali vsaj ublažiti ga z raznimi dodatki. Zbornica pa je vse odbila.

Jasno je povedal svoje mnenje o vrednosti tega zakona senator Mahoney, ki je dejal: “Največ, kar se more reči o tem zakonu, je to, da je dodatek k znani ugotovitvi, da so vsi ljudje rojeni enako. Torej je čisto naravno, naj imajo tudi enake pravice, kadar si iščejo kruha. Nikogar se ne sme odvračati samo zato, ker je član gotove narodnosti ali gotove vere. Ta zakon je velikanski napredek naše demokracije.”

Governor Dewey je večeraj podpisal tozadevni zakon in potemtakem postane postava,

LASTNA IZNAJDBA MUJE ODKLONJENA

Dr. Lucas P. Kyrides, ki je prvi v Ameriki izdelal avtomobilski obroč iz umetnega gumijskega materiala po mnenju urada OPA ni tako potreben delavec, da bi bil upravičen do obročev iz umetnega gumijskega materiala za svoj avtomobil.

Dr. Kyrides je prejel prvo nagrado American Chemical Society za iznajdbo umetnega gumijskega materiala leta 1913.

Uradniki Monsanto Chemical Co., kjer je dr. Kyrides zaposlen kot raziskovalni kemik, mu niso mogli dati v dar gumijskega obroča ob priliki nagrade. Urad OPA mu jih ni hotel dovoliti, ker njegovo delo ni neobhodno potrebno. Dr. Kyrides se vozi na delo v svoj laboratorij v kemični tovarni s poulično železnico.

VSPEŠNO BOJEVANJE SLOVAŠKIH PARTIZANOV PROTI NEMCEM

Slovaški partizani, ki poslujejo in delujejo v severozahodnih pokrajinah Slovaške, so se koncem zadnjega tedna v okolici vasi Liptovska Kokava tako odlikovali, da bode ime te vasi dolgo vrsto leto ostalo v spominu slovaške zgodovine.

Tamošnji rodoljubi so se v svrhu osvoboditve svoje domovine in splošnega upora organizirali že v septembru minulega leta. Ko so se leta 1941 vrnili domov slovaški vojniki, ki so bili prisiljeni bojevati se na ruski fronti zajedno z nacisti, je domače prebivalstvo izvedelo o ruskih zmagah nad Nemci. Radi tega so bili takoj prepričani, da bode Rusija končno zmagala v sedanji vojni in tako so tudi sklenili storiti vse, da po svojih močeh pomagajo Rusom, oziroma vsakomur, ki je proti Nemcem. Tekom poletja 1943 so se pojavile prve slovaške partizanske čete v gorah, ki so znane pod imenom Liptovske gore. V onih gorah so našli tudi veliko število ubežnikov iz nemških taborišč, v katerih so stanovali sužnjiški delavci nekeje v Nemčiji. Ti ubežniki so se takoj pridružili partizanom.

Ta partizanska in ubežniška četa se je nazivala imenom “Visoki Tatrami”, in njej je na čelo partizanov imenoval Almed Ulin, dočim je bil njegov namestnik nek domačin iz Kokave, ki je bil preje članik v slovaški vojski. Ta neustrašna četa je pobila velikansko število nemških vojakov takoj početkom svojega delovanja. Dosedaj je bilo v onem kraju pobitih najmanj 1000 nemških vojakov, dočim so jih 150 vjeli. Poleg tega so Nemcem odvzeli velike količine orožja in strejiva.

Kasneje se je pričela partizanska ustaja tudi v Banskobistrici, kakor so poslali Nemci takozvane kazenske ekspedicije v one kraje, toda vsi napori Nemcev so bili zaman, kajti prebivalstvo je vedno podpiralo in čuvalo partizane, vsled česar so bili vsi nemški napadi redno odbiti.

V osvobojenih krajih Slovaške, so domačini takoj ustanovili krajevne narodne odbore. Tak, narodni odbor, so nekako pred mesecem dni ustanovili tudi v mestu Popradu, in posledice delovanja tega odbora so bile izborne. Tamošnja elektrarna, katero so Nemci razdeljali, je že popravljena in sedaj deluje, kakor preje. Imenovani odbor je tudi osnoval poseben pododbor, katerega naloga je pomagati vsem onim domačinom, katere so Nemci siloma odvedli iz Slovaške, katerih je pa mnogo uteklo in so se potem zopet vrnili v Poprad. Teh je najmanj 500, katere vse hrani omenjeni odbor.

V Mihalovcih pomaga lokalni partizanski odbor rodbinam prostovoljcev, kateri so se pridružili československi vojski, in sicer na ta način, da jih oskrbuje z jestevinami, drvmi in drugimi potrebščinami. Odbor je med te rodbine razdelil tudi 60 vozov žita. Vasi, katere so Nemci požgali v bližini Mihalovcev, je odbor preskrbel z potrebnim stavbenim lesom in drugimi stavbenimi predmeti, kar vse je veljalo 4,500,000 korun.

Baltiške države

Iz Washingtona poročajo, da so zastopniki baltičskih držav, Estonije, Latvije in Litvinije, še vedno priznani od naše vlade, četudi ni njihovih držav davno več.

Tako je naznanil upravni tajnik Grew. Prišlo je do tega, ker so reporterji vprašali predsednika, kako je s to zadevo. On jim je rekel, naj vprašajo državni oddelek.

Četudi ni že dolgo rečenih držav, so njihovi reprezentantje še vedno med živimi. Kako se to posluje v imenu mrtve ali brisane države, je več kot čudno. Včasih smo se čudili, ko smo slišali, da so pri raznih koruptnih volitvah nastopali mrtvi s svojimi glasovi. Kdor tega ni verjel, se lahko zdaj prepriča. Da, politika je res nekaj čudnega na svetu.

novili tudi v mestu Popradu, in posledice delovanja tega odbora so bile izborne. Tamošnja elektrarna, katero so Nemci razdeljali, je že popravljena in sedaj deluje, kakor preje. Imenovani odbor je tudi osnoval poseben pododbor, katerega naloga je pomagati vsem onim domačinom, katere so Nemci siloma odvedli iz Slovaške, katerih je pa mnogo uteklo in so se potem zopet vrnili v Poprad. Teh je najmanj 500, katere vse hrani omenjeni odbor.

V Mihalovcih pomaga lokalni partizanski odbor rodbinam prostovoljcev, kateri so se pridružili československi vojski, in sicer na ta način, da jih oskrbuje z jestevinami, drvmi in drugimi potrebščinami. Odbor je med te rodbine razdelil tudi 60 vozov žita. Vasi, katere so Nemci požgali v bližini Mihalovcev, je odbor preskrbel z potrebnim stavbenim lesom in drugimi stavbenimi predmeti, kar vse je veljalo 4,500,000 korun.

V Košicah, v katerem mestu je nastanjena československa vlada, dokler se zopet ne preseli v Prago, pričeli so partizani list pod imenom “Nova Sloboda”.

V prvi številki tega uradnega lista objavil je načelnik “Slovaškega Narodnega Odbora,” dr. Vavro Srobar, članek, ki se deloma glasi: “Slovaški Narodni Odbor, je prevzel vlado, oziroma upravne, kakor tudi zakonodajne oddelke odbora, oziroma vsa vladna dela, ki so potrebna v svrhu organizacije uprave, zakonodaje, šolstva, prometa, zdravstvene oskrbe in vse oddelke političnega in javnega življenja in osvobojenih pokrajinah.”

V imenovanem članku je dr. Srobar našlo tudi maloštevilne madjarske prebivalce omenjenih okrajev z sledečim pozivom:

(Nadaljevanje na 4. strani.)

"GLAS NARODA"

("VOICE OF THE PEOPLE")

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation), Frank Sakser, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec. Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

:: 52nd YEAR ::

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO: \$7.-; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.-.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš sobot, nedelj in pramikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y. Telephone: CHelsea 3-1242

Zgodovina Nemčije od početka prve--do konca druge svetovne vojne

II.

Zgodovina nemške revolucije se je vršila vzporedno in istočasno, kakor revolucija v Rusiji leta 1918. V Rusiji je zadnji car izročil svojo "krono" in vladno — princu Llovu, kateri je potem moral to vladno zopet izročiti kvizlingu Kerenskiju, katerega so podpirali belogradistični vodje in morileci Kolčak, Denikin in Vrangeli. — V Nemčiji je sledil cesarju kot lutkar "prine" Maksimilijan Badenski, katerega je potem sledil — lutkar in kvizling, Friedrich Ebert.

Toda Kerenskijeva komedija je postala kmalo bankrotna, dočim je "dodo" Aleksander Kerenskij prišel k nam, v Zjedinjene države, kjer se veseli življenja v poletju — tukaj v New Yorku, in v Arizoni tekom zime. Ebert v Nemčiji je pa zvesto služil svojim gospodarjem, Ludendorffu in milijonarju Thyssenu, vse do leta 1925. Tekom Ebertove vlade v Nemčiji, so bili razni vodje katoliške stranke in mnogi drugi ugledni nemški vodje, misteriozno umorjeni. Bivši inspektorji nši so odtujili narodu mir in vsakdanji kruh, toda narod je vedno le stradal, dasiravno je imel vsako na razpolago na milijone nemških papirnih mark.

Takozvano mešanstvo ali srednji stan, je izgubilo vse, kar je imelo radi splošne inflacije, in veliki nemški karteli so postali jedini lastniki vsega premoženja, ki je bilo še kaj vredno po inflaciji. Cesarjevi generali, admirali in polkovniki, so pričeli dobivati velike pokojnine; inspektorji uši, so postali civilni uradniki z velikimi plačami, in pobabljenim vojakom so ostale le—prazne vreče, kajti jabolk niso imeli, da bi jih prodajali na uličnih voglih.

Vsa komedija o takozvani "Weimarski republiki" je bila razkrinkana, ko je postal cesarski maršal, Hindenburg, predsednik Nemčije, čegar slika so natisnili na tedanje nemške poštne znamke dokaj smešne "nemške republike".

In ako se bode zgoraj opisana zgodovina še enkrat ponovila, potem ni nikakor izključeno, da bode imel maršal—Von Rundstedt lepo priliko: nadomestiti Hitlerja in postati predsednik še ene "weimarske republike".

III.

Hindenburgov naravni odhod k nemškemu Wotanu v Valhalo, ni prav nič iznenadil zgoraj omenjenega Fritz Thyssena in ostale obrtne barone v Porurju.

Fritz Thyssen je imel namreč v svoji službi nekega pleskarja in barvarja—imenom Adolfa Hitler, kateri je bil vedno pripravljen osnažiti domače in druge hiše tako temeljito, da kaj takega svet še nikdar ni doživel. Novi barbarski kontraktor, katerega je najel Fritz Thyssen, je potem zažgal palačo nemškega državnega zbora, kot izvršitev svoje prve pogodbe ali kontrakta. Od tam je odšel naravnost v poslopja vladnih uradov na Wilhelmstrasse, od kjer je tola pa inspektorjev uši, pobegnili na vse kraje: v Švico, Francijo in na Švedsko, in politika Hindenburgove monarhije, a lias "weimarske republike", se je hipoma končala. Veliko Kruppovo tovarno za izdelovanje topov, vsakovrstnega orožja in oklopov, so takoj popravili in prenovili, ter takoj pričeli izdelovati vse vojne potrebščine v velikanskih množicah za — Drugo Svetovno Vojno. Vse kar je bilo še potreba storiti, je bila vzgoja tedanje mlade generacije na tak način, da bode postala voljna ob vsakem času žrtvovati svoje življenje—za Thyssena in Kruppa ter lastnike vseh ostalih nemških kartelov.

In potem: — Ko je bilo vse to kar v najlepšem redu, je naš bivši predsednik Hoover, odpotoval v Nemčijo, da tamkaj na licu mesta opazuje vse mojstersko delo in priprave Fritz Thyssenovega pleskarja, Adolfa Hitlerja. In—tja so prihajali še drugi znameniti ljudje, kakor na primer — angleški ministrski predsednik Chamberlain, in tudi francoski ministrski predsednik, Edouard Daladier, kateri vsi so ponudili Hitlerju delo za obnovo pleskanja naše slovanske republike Československe. Pa tudi angleški princ Wales in njegova baltimorska vojvodinja Wally, sta potovala v Berlin, da tam vidita z svojimi lastnimi očmi vsa čudesa novega reda, kateri bode baje trajal kar tisoč let. — In tudi naš Charles Lindbergh ter Clare Luce Boothe sta se vsestranski žudila, ko sta prišla v Nemčijo, da vidita in opazujeta vse čudeže, katere je napravil Fritz Thyssenov pleskar.

Na Španskem so potem preizkusili vse te čudeže modernega orožja, katero je pripravil Thyssenov pleskar—toda ostali svet se za vse to ni mnogo zmenil, kajti vse se je vršilo natančno po načrtih—vse do nacijskega poraza pred Mosko in Stalingradom. Pri Stalingradu, so se Thyssen-

Hitlerjevi stroji nekako okrenili v nasprotno smer, in sedaj vsako premišlja, kako se bode vse to končalo.

Toda temu koncu je prav lahko prorokovati. Ako natančno proučimo zgoraj navedeno kronologijo dogodkov od onega časa nadalje, ko je zadnji nemški cesar bežal na Nizozemsko, pa vse do zadnjega Hitlerjevega javnega govora dne 24. februarja, 1945, potem je prav lahko prorokovati, da bode po koncu druge svetovne vojne, usoda Thyssena in Hitlerja, — — ravno taka, kakoršna je bila ona zadnjega carja in njegovih belogardistov.

Rev. James Černe o položaju v Sloveniji

Rev. James Černe, ki se je pred kratkim vrnil iz internacije v Nemčiji, je povedal nekatere zelo važne stvari o razmerah v Sloveniji.

(Ponatisnjeno iz "Glasa", Cleveland, Ohio.)

V soboto, 24. februarja je prišel v Milwaukee, Wis., k svojemu prijatelju Rev. Antonu Schifferju, Rev. James Černe, bivši sheboyganski župnik, ki je prišel s parnikom Gripsholm iz nemškega vojnege ujetništva. V ponedeljek je obiskal g. župnika Černeta Mr. Rado Staut, urednik in izdajatelj lista "Obzor" v Milwaukee, in ga naprosil, naj mu opiše resnični položaj v naši domovini. Urednik Staut je predložil g. župniku nekaj vprašanj, katerih odgovori bi utegnili vreči vsaj nekaj luči na današnje spore glede komunistične nevarnosti za Evropo in specialno za Jugoslavijo, to da g. župnik je direkten odgovor na ta vprašanja odklonil, češ, da pride tudi to pozneje na vrsto. Dal pa je izjavil, ki vsaj deloma pokriva nekatere te vprašanj.

Ker so ta vprašanja tudi za nas, clevelandške in ostale ameriške Slovence aktualna in važna, smo ponatili iz Obzora tozadevna izvajanja g. župnika Jamesa Černeta. V informaciji in vednost naših čitateljev bode še omenjeno, da so vsi "šumarji", "gošarji" in "hostarji", o katerih govori g. župnik, slovenski partizani, katere je ljudstvo poprej imenovalo z različnimi imeni. In končno naj nam bo dovoljeno se zapisati, da je objava gornjega intervjuja v duhu in besedi, v kakršni je objavljen, v čast časnikarske poštenosti Obzorovega urednika, čigar dosedanje pojmovanje položaja v domovini ni šlo paralelno s pojmovanjem Rev. Jamesa Černeta.

Izvajanja g. župnika Černeta se glase: Srčno pozdravljeni! Pet let sem preživel v Evropi: tri leta med gorenskimimi kmeti, malone dve leti v jetniškem taboru na Nemškem. Najboljši dnevi so bili med Gorenci, kjer ni zvižaj in ne zavijanja, kjer beseda pove isto, kar je v sreč. Takole bi vam spregovoril danes stari oče izpod Triglava, mož, ki ni nikdar v svojem življenju trgal hlače po šolah, če bi imel priložnost stopiti pred ameriške Slovence: Ne modrujte več, kot se spodobi! Domovina je danes zaslužnjena: pribita na križ trpi in krvavi, med tem ko se vi na svobodnih tleh pričakate med seboj dostikrat za oslov-

Diktatorja Hitler in Mussolini sta sklenila, da zasede Nemčija reko štajersko ozemlje, Italija pa Kranjsko. Tri dni so se tresli Lahi, preden so prekoračili s svojo zmago-slavno vojsko mejo pod Korenom. Brez vsake zapreke so cineali po savski dolini notri trpi in krvavi, Lukman, bratvi na svobodnih tleh pričakate med seboj dostikrat za oslov-

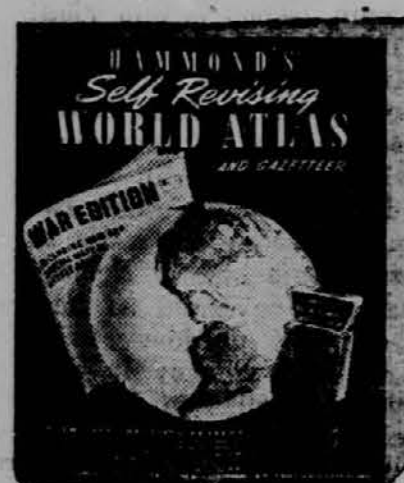
NOVA IZDAJA "Hammondov SVETOVNI ATLAS"

V njem najdete zemljevide vsuga sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti našim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.

Cena 50 centov

Naročite pri: "G L A S U NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

ŽENE V OKOLICI DOBE NA TISOČE EKSTRA RDEČIH TOČK

Vsak dan so izplačane dragocene rdeče točke gospodinjstvom, ki prinesejo porabljenega masti mesa. Težki bo mogoče primanjkovali masla in porabljenega kuhinjskega masti, ki bo morda potrebna za izdelovanje zdravil, umetnega gumija, smetane, mila, barv in stotine drugih potrebščin na hišnem in na domačem trgu.

Vsaka žena lahko pomaga za končno zmago s tem, da skupaj vsako kupa porabljenega masti, kakor kupa. Spraviti je vredno, če samo eno žlico masti. Ali ne boste hranili do konca Zmage na Nemčiji in na Japonsko?

je pohitel v Celovec in naznanil tam Nemcem, da Kranjci ne marajo za Laho. Tako je pospešil prihod Nemcev na gorensko tla. Pribitili so čez Ljubelj na motornih bolesih in razobesili svoje zastave po mestu Kranj. Se predno so Italijani zagledali Radovljico, Po dogovoru so končno Nemci zasedli celo gorensko strano do Ljubljane. Za namček so si privoščili tudi Litijo in Kotsanjevico na Dolenjskem.

Večina Slovencev je pričakovala, da bode Nemci vsaj toliko dostojni kot nekdanji Avstrija. Oči so se kmalu odprle. Na Štajerskem so izselili cele vasi ter naseljevali Nemce. Na Gorenskem je močla nedolžno kri kamenita tla. Samo v občini Gorje je bilo v šestih mesecih več žrtve kot jih je požrla prva svetovna vojna v štirih letih. Ta kri je poklekla v življenje ostanku jugoslovanske vojske v Kamniških planinah, pri Blegaslu nad Skofjo Loko in Jelovci nad Radovljico. Imenovali so jih v početku deloma šumarje, deloma gošarje. Takoj od početka se je videlo, da so dobro organizirani, ker so jih vodili častniki jugoslovanske vojske. Šumska uprava, skrivna oblast, ki je delila dobro za dobro in gorje za slabo, je nastopila v deželi in jasno pokazala, da Nemci nikakor ni edini gospodar v deželi.

Gošarji ali šumarji so si našli te važne naloge: zadržati prevoz nemških sil in provianta skozi slovensko zemljo; braniti odvoz lesa, živine in živil iz Slovenije. Njihovo geslo, nabito na vseh javnih prostorih, se je glasilo: Borimo se za našo zemljo! Iztrebimo vse izdajalce in prelivalce nedolžne krvi! Nemci naj očistijo svoje polje sami! Gorje izdajalec! — Nemci, katerim se je vedno mudilo naprej, so morali držati velike posadke po celi deželi zaradi šumske oblasti. Poleg tega so upoštevali šumsko oboroženo silo v toliko, da se niso upali klicati gorenskih fantov v vojaško službo, medtem, ko so pobirali na Štajerskem vse, kar jim ni pobegnulo v kamniške gore in v gozdove od dneva Anschlusa.

Naravnost obdnevovanja vredna je bladnokrvnost naroda v teh burnih dneh. Uboji in umori so bili na dnevnem redu. Enkrat je tekla kri na eni strani, drugič na drugi. "Preveč je govoril!" so imeli ljudje navado reči. Ali pa na kratko: — "Prav se ni obrnil!" Nemci so pokopali svoje žrtve s paradami in govori, in sami potrjevali s svojimi nastopi, da ima šumska uprava dobra ušesa, bistre oči in mirno, pa težko roko na razpolago.

Dajmo našim šumarjem čast, katera jim po vsej pravici gre! Po dveh letih nemške okupacije ljudje niso mogli navesti niti enega slučaja krivice ali pa nedolžne smrti od strani šumarjev. Narod je odobral njih delovanje in se zavedal, da ne morejo živeti od zraka;

(Nadaljevanje na 4. str.)

RAZGLEDNİK

RADOVEDNI VOJAKI

Naši vojaki, ki so sedaj dokaj zaposleni na evropski zapadni fronti, kakor tudi oni, ki so nekoliko manj zaposleni na naši fronti v Italiji, dobivajo brezplačno list imenom "Star and Stripes". Te dni je uredništvo našega lista dobilo nekoliko izdaj omenjenega vojaškega lista in površni pregled lista, ki je izborno urejan, nas je takoj navel, da so naši vojaki v Evropi dokaj radovedni, in prav veseli dečki, ki se rado zabavajo po svojem načinu, — kadar so prosti, — in tudi, ko so v strelnih jarkih.

Vojaki namreč pošiljajo svojemu listu vsakojaka vprašanja, ki so dokaj imenitna. Na primer:

Nek vojak bi rad vedel, kako se pravilno napiše beseda "Pentacytritetranitate", in poleg tega tudi kako "veliko" je prebivalstvo mesteca Izard v državi Arkansas.

Zopet drugi vojak bi rad izvedel, kam gre glas potem, ko ga več ne slišimo.

Druga vprašanja:

"Smo li kedaj dopustili, da se tudi Japonci izkrcajo na kakem našem otoku na Pacifiku?"

"Kako bode postalo delavsko vprašanje po vojni, ko bode tako veliko število povsem novih strojev na prodaj?"

"Je Fishers Island del mesta New Yorka, države New York ali pa države Connecticut?"

"Kolikaj je razdalja med Chicagom in Camp McCoy, Wis?"

"Katera luka je največja v Italiji?"

"Kje je najživahnejši vogal v Zjedinjenih državah?"

"Se je Marcus Antonius v resnici bal Oktavijana?"

"Kateri petrolejski vreli so največji na svetu?"

"Nedavno, ko sem bil na dopustu, sem obiskal razstavo slik na Piazza Venezia. Najbolj mi je ugajala Titianova slika pod imenom "Dvoje ljubini". Po mojem mnenju je imenovana slika nastala vsled Petrarca, ki je stal na Veliki petek leta 1327 v cerkvi Santa Chiara in ogledoval dekleta. Se li motim?"

"Od kod prihaja izraz — "Okay"?"

"Prosim Vas, naznanite mi kateri golob-pismonosec je dosedaj najhitrejši letel in dosegal svetovni rekord?"

"Ako se strelja iz aeroplana, lete kroglice hitreje, kakor one, ki so izstreljene, ko streljamo na zemljo?"

"Te dni smo razpravljali v strelnem jarku o snegu. Oni, ki smo doma iz severnih držav smo zatrjevali, da včasih tudi v Floridi sneži, toda tovariši iz Floride pravijo, da smo mi, severni vojaki — all wet — se li motimo?"

Žal, da izdaje imenovanega lista, v kateri so objavljeni odgovori na navedena vprašanja, nismo dobili.

"The Sun" v Chicagu, Ill., izraža nado, da so naši bombniki namenoma metali bombe na cesarjevo palačo v Tokio, kajti sedaj bodo Japonci prekleli "svetost" njihovega božjega sina.

RAD BI IZVEDEL

za naslov nekih dveh bratrancev: Tony Ujeich in Frank Kresovic, kakor tudi za Josipa Pleski, vsi trije so doma iz Račič, pri Podgradu, Primorske. Ako kdo ve za njihove naslove, naj mi jih blagovoli poslati na moj podni naslov, zakar že vnaprej prav iskrena hvala. — Tony Ujeich, Tamnersville, N. Y.

AMERICAN WILD LIFE

V knjigi je natančno popisano življenje posameznih živali, zvečih na suhem, v morju in v zraku, tako da bo vsakdo, ki ljubi naravo in njeno pestro živalstvo, knjigo bral z velikim zanimanjem, ker bo v njej našel marsikaj iz življenja divjih živali, kar mu dosedaj še ni bilo znano.

Prvotno je bilo namenjeno to veliko delo izdati v petih knjigah, toda je slednje izšlo v eni sami knjigi, ki pa pri vsem svojem skrajnem prinaša popolni popis življenja AMERIŠKE DIVJAČINE.

Knjigo bo z užitkom bral lovec, ker navaja in popisuje vse živali, ki jih je dovoljeno in prepovedano streljati; farmer, ker so popisane živali, ki na polju koristijo ali škodujejo ter slednje ribič, ker so v knjigi našteje vse RIBE, KI ŽIVE V AMERIŠKIH VODAH.

Poleg poljudnega popisa in pripovedovanja vsebuje knjiga 327 SLIK (fotografij); 6 slik v naravnih barvah, v velikosti cele strani, ter ima 778 strani. Velikost knjige je 9 x 6 inčev. Knjiga opisuje sesave, ptice, ribe, kače in živali, ki so ravno tako na suhem kot v vodi doma. — Vezana je v močno platno z zlatimi črkami.

V ANGLESČINI

Cena \$3.50

Naročite pri:

KNJIGARNI

Glas Naroda

216 West 18th St. New York 11

Angleško-Slovenski

BESEDNJAK

Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil

Dr. FRANK J. KERN

V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsakdanjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v platno in ima 273 strani.

Cena je \$5.00

Naročite jo pri:

KNJIGARNI "GLASA NARODA"

216 W. 18th Street

New York 11, N. Y.

MIRKO KUHEL:

Slovenija v borbi za svobodo

(Nadaljevanje 5.)

S Slovenije se malo sliši, vidi ali čita nekaj, kar bi dajalo povod misliti, da vodi Osvobodilna fronta kako propagando bodisi za cerkev ali proti cerkvi. Neutralna je. Ni pa tako v nasprotju taboru v Ljubljani, odkoder se siple nizkotna propaganda o "antikristih" in pa o "judovski internacionali". Sicer pa je tudi ljubljanski listom znanjalo laži in SMRT BELOGARDIZMA DANES JASNO SPRIČUJE PRAVILNOST PARTIZANSKE TAKTIKE GLEDE VPRAŠANJA CERKVE - v bistveno katoliški deželi.

Kadar je kak duhovnik zasnečen, da se udeležuje v delu proti Osvobodilni fronti kot ohol ali na katerikoli drug način, so partizanske oblasti zelo strupne in ne povzamejo takoj potrebnih korakov. Najprej pride opozorilo, če to ne pomaga, šele tedaj se poslužijo postave. Partizanski tisk tudi ne napada cerkve. Duhovniki imajo polno svobodo pri izvrševanju vseh svojih poklicnih poslov. Božič, Velika noč in vsi drugi glavni prazniki se praznujejo v glavnem stanu in drugih partizanskih taboriščih z istim občutkom kot po deželi. Posebno navadni vojaki se praznikov veselijo, kajti za nje ti pomenijo tudi petje, vino in ples.

Osvobodilna fronta še ni kršila niti ene verske tradicije. Če so bili kaksi prestopki, so bili posledica posameznikov in njihovega navdušenja za maščevanje. Partizanska disciplina je zelo stroga in ne dopušča, da bi osebni občutki nekaterih nestrpnost delali škodo celokupnemu gibanju. Vsi taki so podvrženi kazni. Nasprotno pa Osvobodilna fronta celo vzpodbuja nekatere verske tradicije, kajti te tvorijo del folklorne (šeg in navad) slovenskega naroda in kmečkega življenja na deželi.

Demokracija

Slovenski narod je bil navajen tujih gospodarjev. Stoletja pod vladjo Habsburžanov so ukoreninili v njem napačen vtis, da mu je za večno usojeno biti "hlapec Jernej", in dajati je cele veke napovedoval oni dan, ko se kralj Matjaž prebudi in s svojo vojsko pokonča sovražnika in ljudstvo osvobodi, je imel le malo upanja, da bi se te sanje kdaj izpolnile. Nekoč bo napočil tisti dan, ko se kralj Matjaž prebudi in s svojo vojsko pokonča sovražnika in ljudstvo osvobodi, je imel le malo upanja, da bi se te sanje kdaj izpolnile. Nekoč bo napočil tisti dan! Nekoč! Slovenski kmet pa je pohnjal na volišče in glasoval, kakor so ga učili predstavniki njegove politične stranke, malokdaj zase, vedno za druge. Glasoval je vedno za isti program, stari program, le ime na se spreminjalo. Industrijskih delavcev pa je bilo v Sloveniji premalo, da bi pri volitvah prodrli s svojimi kandidati. Med kmeti, ki so bili pod vplivom klerikalnih voditeljev, pa niso dobili podpore. Vseled tega narod ni imel posebne prilike izbirati si svojih lastnih kandidatov za politične pozicije in ker ni pričakoval drastičnih sprememb, se za politiko ni dosti brigal.

Kmalu po razsulu Jugoslavije je po manjših mestih, trgih in vaseh nastala velika znežajava in nered. Bilo ni nobene oblasti, ki bi vzdrževala red in pazila na varnost in mir. Po organiziranju Osvobodilne fronte in partizanske vojske je nova organizacija prevzela oblast v nekaterih mestih in krajih, ki so bili osvobojeni, toda ta oblast je bila bolj vojaška kot civilna ali politična. Poveljniki so bili od-

govorni za poslovanje in zvezo med vojaškimi in civilnimi oblastmi svoji viši komandi. Le večji kraji kot Metlika, Črnomelj, Semič itd. so imeli civilno upravo, ampak tudi te ni postavil narod potem svobodnih volitev, temveč stare državne oblasti.

Slovenski kongres

Po kapitulaciji Italije je bil sklican SLOVENSKEGA NARODNEGA KONGRESA v vršil se je v Kočevju meseca oktobra 1943. Prišli so zastopniki in delegati iz osvobojenega in okupiranega ozemlja po številu 572. Izmed teh je bil izvoljen NARODNI SVET, ki je štel 120 članov in je postal najvišja oblast v deželi. Izvrševalni odbor je imel 10 članov: Josip Vidmar, predsednik, Edo Kardelj, Edvard Kočbek in dr. Joža Rus, podpredsedniki, Boris Kidrič, tajnik, kot odborniki pa so bili Franc Lubej, Franc Leskovec, Tone Fajfar, dr. Marjan Breclj in dr. Zoran Polič.

Narodni svet je izmed svojih članov izvolil 40 poslancev za JUGOSLOVANSKI narodni kongres, kateri se je vršil v Jajcu novembra leta 1943.

Vsaka vas z 500 prebivalci je imela pravico do enega delegata in za vsakih nadaljnjih 500 prebivalcev do nadaljnjega. Mesta in trgi so obdržali okrajne in občinske konference in izvolili delegate na isti način. Narodna vojska je poslala po enega delegata za vsak bataljon in ti delegati so imeli iste pravice kot civilni delegati.

To je bil prvi poizkus demokratičnih volitev v Sloveniji. Toda bil je le poizkus, kajti navzočnost sovražnika je preprečila, da bi bil kočevski kongres povsem demokratičnega značaja. Mnogi delegati so prihajali iz okupiranega ozemlja, kjer so gospodarili Nemci, in očitno je, da tam ni bilo mogoče obdržati kakih volitev. Vzlic temu zadržku pa se lahko reče, da so na kočevskem kongresu bile zastopane vse sile slovenskega odpora proti sovražniku ter da so se delegati lotili svojega posla na enakopraven in demokratičen način.

Za časa tega kongresa se je pričela tudi sodnijska obravnava proti dvajsetim vojnim kriminalcem (to je omenjeno že prej v tem članku), izmed katerih je bilo 16 obsojenih na smrt radi veleizdaje, trije na prisilno delo, eden pa si je končal življenje v zaporu pred obravnavo. Sodnijski zapisnik te obravnave bo lahko služil za dokaz partizanske procedure in porotne obravnave. Marsikatero bo zanimalo dejstvo, da se original tega zapisnika nahaja v Ameriki, dasi ne v slovenskih rokah.

Načrt za narodno vladu

Ko so se decembra 1943 slovenski delegati vrnili iz jugoslovanskega kongresa v Jajcu, so sestavili načrt za upostavitve SLOVENSKE NARODNE VLADE na podlagi osnovnega načrta, ki ga je sprejel narodni kongres v Jajcu. Poleg tega pa se je partizanska gibanje pričelo zelo naglo razvijati in bilo mu je treba dati globoke podlage iz vrst navadnega civilnega prebivalstva. Več in več ljudi se je potrebovalo za politično in vojaško življenje Osvobodilne fronte—posebno pa novih voditeljev. Edina prava izvedljiva pot je bila, da se da ljudstvu polno oblast za volitev teh voditeljev in zastopnikov potov svobodnih, demokratičnih volitev.

(Pride še.)

"A TREE GROWS IN BROOKLYN"

Dva mlada igralca, ki nastopita v novem kinofilmu: "A Tree Grows in Brooklyn" — sree-ogrevajoča povest brooklynske družine v borbi za obstanek in izraževanje. V glavnih vlogah so poleg Dorothy McGuire, Joan Blondell, James Dunn, in Lloyd Garner, tudi Peggy Ann Garner in Ted Donaldson. Film se sedaj predstavlja v Romy Gledališču, 7. avenui in 50. ulici v New Yorku. Poleg tega je pa na odru še posebno razveseljiva oderska predstava.

DRAMA POD MORSKO GLADINO

Megla v Severnem morju se je počasi dvigala in odkrila britansko podmornico na gonji za nacističnimi pirati. V dnevniku podmornice so tega dne zapisali: "Plovemo v sredi hudega viharja in vsako opazovanje skozi periskop je nemogoče".

Brez posebnih doživljanj je končno prispela v sovražne vode, kakor je to zahtevalo povelje podmorniškega poveljstva. Ob prvi jutranji zarji je bila podmornica že zopet pod vodo.

Nekaj minut pred zajutrkom je v bližini eksplodirala globočinska bomba. Nobenega dvoma ni bilo več, da je podmornica v neposredni bližini sovražnih pomorskih sil. Kapitan se je odločil, da si vso zadevo ogleda skozi periskop. Zapovedal je s tlačilnimi sesalkami izprazniti balastne posode. Še bližje se je raztreskala druga bomba. Električne varovalke so pregorele. Vsem je bilo jasno, da si sovražnik prizadeva na vse kriplje, da bi uničil podmornico. Kapitan je zaukazal ustaviti stroje in iz gledalo je, kakor da bi podmornica zadrževala dihanje za boljše prisluskovanje...

Podmornici ni preostajalo drugega, kakor da mirno ždi 80 metrov pod morsko površino in čaka razvoja bodočih dogodkov. Da bi si podmorničarji pregnali dolge in neestropne ure, so pričeli staviti za časovne presledke med posameznimi razstrelki. Star podmorničar se je vlekel od skupine do skupine in zapisoval stave.

V naslednjih tridesetih minutah so se eksplozije pomnožile; približno vsaki dve minuti po ena. Počasi so se oddaljevale in končno popolnoma utihnille.

Ko so popoldne sedeli pri čaju, so nenadoma zasliali čudno prasketanje po zunanjem obodu. Prasketanje je povzročala žičasta vrvi, s katero so Nemci iskali podmornico. Zelo slabo znamenje! To so bili kremplji smrti, ki je grabila za njimi po temni morski globini. S strahom in skrajno napetostjo so pričakovali nadaljnjih trenutkov. Preteči udarci so odmevali po vsem trupu in napolnjevali težko ozračje, kakor da bi nekdo s težko okovanimi gojzarji stopal po podmornici. Zgodilo se je, kot so pričakovali. Grozanska eksplozija je v neposredni bližini pretila, da zmelje podmornico in njene hlabre prebivalce. Vse luči so ugasnile, steklovina se je drobila. V grobni tišini, ki je sledila eksploziji, so se oglašali samo drobni piski zraku, ki je uhajal iz naprav za stisnjeni zrak.

Električne žepne svetilke so pokazale vse razdejanje, ki ga je povzročila eksplozija. Oba Diesel stroja sta bila pokvarjena, z njima pa tudi eden izmed električnih motorjev. Iz številnih cevi je sikal zrak. S čim manjšim ropotom so poskušali podmorničarji popraviti luč in za silo pomasti preluknjane cevi.

Med tem je prvi častnik izdelal svoj načrt. Ko je zaslutil, da se je znočilo, je zbral vse častnike in moštvo ter jim razložil svoj načrt. Tu ostali ne bi imelo nobenega smisla. To bi bila usoda miške v pasti. Če so posode za vodno breme ostale nepoškodovane — o čemer pa je v sreč prav resno dvomil — potem bi poskušali posode s pomočjo tlačilnih sesalk izprazniti in splavati na površino. Ko bi dosegli vodno gladino, bi se pač spustili s sovražnikom v borbo do zadnjega... Prvi častnik je verjel, da bo podmornica na površini nepremagljiva. Vsi so načrt odobrili. Dobra volja se je vrnila. S humorjem in smehom so podmorničarji nabili torpedne cevi, strojnice in puške. Municijo za topove so skrbno pripravili, da bi meli vse pri roki. Kot zadnji ukrep je bilo sklenjeno, da posadka pripravi vse za raztrelese podmornice, če bi se ji ne posrečilo izmuzniti se iz sovražnikovih rok.

V takih zgodbah seveda ne pričujemo imen. Pripovedovalec pa skoraj ne more zatajiti imena ladjedelnice, ki je podmornico zgradila. Gotovo je namreč, da bi nihče ne preživel napada, če bi ena sama zakovica ob eksploziji popustila. Samo najboljšo gradivo in najvestnejše delo je pripomoglo, da je podmornica vzdržala tako težko preizkušnjo.

HELP WANTED :: MOŠKO DELO

The War Man Power Commission has ruled that no one in this area now employed in essential activity may transfer to another job without statement of availability.

LOTAR IN POMOČNIK
izurjena v mehko in trdo lotanje (soldering) sterling silver jewelry 40 ur na teden, plus 1½ za nadurno. Stalno delo, dobra plača.
HANDICRAFT JEWELERS
132 Front ST., N. Y. C. (BO 9-3796) (49-55)

EXPERIENCED WORKERS GENERAL HELP AROUND SILK SCREEN FACTORY, also STENCIL CUTTER, experienced, DU MORE DISPLAYS, INC.
631 W. 28th ST. N. Y. C. (49-51)

TOOL and DIE MAKERS (PRVOVRSTNI)
STALNO DELO — DOBRA PLAČA
DONNELLY BLANTHORN & CO.
328 W. 28th ST. N. Y. C. (49-52)

PRESSMAN, Kelly,
STALNO, PRIVATNO PODJETJE
Izvrstna plača, 40 ur na teden. Nadurno.
Highby 4-2581 (49-51)

stroj. Po zaslugi strojnega inženirja in njegovih spretnih pomočnikov so bili sedaj tako daleč, da se bodo vsaj borili. Z jutranjo zarjo je tidi telegrafist javil, da se mu je posrečilo popraviti radijski aparat. Prvo brzojavko so poslali posestniki, ki je patrolirala v bližini. Opozorili so jo na nevarnost. Nato so svoje oporišče zaprosili za pomoč.

Kakor oplužena divja raca se je podmornica premikala dalje. Nenadoma so zapazili, da se jim bliža večje število sovražnih bombnikov. Vsi izžepani in trudni so se mornarji pripravili na borbo, ki bo za njih — tako so z vso opravičenostjo domnevali — popolnoma brezupna. Bombniki so leteli nekaj milj od njih oddaljeni naprej in izginili. Čez dobro uro so se vrnili. Zopet so pripravili top in porazdelili puške. Sovražnik pa je zopet izginil, verjetno jih niso zapazili.

Klic na pomoč je pognal nekaj rušilcev v Severno morje. Oporišče jim je javilo mesto stanka. Dosegli so ga ob polnoči. Križarka in nosilec letal sta se pridružila ob zori. Le nekaj ur in močna zaščitna flota jih je vzela pod svoje okrilje.

Kapitan je prejel od svojih sorodnikov pismo, ki mu ga je izročil kapitan križarke. V pismu so pisali: "Ne moremo si niti predstavljati, da je vojna". Kapitan je zmajal z glavo, ga pomečal in stlačil v žep. Kasneje bo že odgovoril...

Capitol Theatre, New York

V znanem velikem gledališču The Capitol Theatre, 51. ulica in Broadwayu, New Yorku City, se sedaj proizvaja zelo zanimiv in zagoneten film po imenu: "The Picture of Dorian Gray", v katerem v glavnih vlogah nastopajo George Sanders, Hurd Hatfield in Donna Reed.

DELAVCE IŠČEJO Help Wanted (Male)

MOSKE POTREBUJEMO IZURJENI CUTTERS & ENGRAVERS
na STEKLO
ROCK CRYSTAL GLASS CO.
12 W. 18th ST. N. Y. C. (48-54)

POTREBUJEMO TOOL & DIE MAKERS
5 dni na teden; čas in pol za nadurno. 40 ur na teden. Stalno delo, dobra plača.
MAJOR WATCHCASE CO.
216 LAFAYETTE ST. N. Y. C. (47-53)

IZURJEN BLOW-PIPE WORKER
Stalno delo in dobra plača. Pokličite:
WORTH 2-6553 (48-51)

GROCERY CLERK
Izvrstna v GROCERIESKEM podjetju z ZNANJEM O SADRŽU IN ZELENJAVI
5 dni teden, dobra plača, stalno delo, NEW STAR MARKET
1161 3rd Ave. (near 68th St.) NYC. (46-52)

PRESSMAN
Stalno delo, dobra plača. Izvrstna prilžnost za pravega moža. Posvojeno.
CONNELL PRESS
1162 EULON ST. BROOKLYN (49-53)

MOSKIZA DELAVNICA ZA PROTESIRANJE MELEKA
"Essential" Industrija
Vprašajte:
WELSH GLASS
Gold Seal Dairy Corp.
204 FOREST AVE. STATEN ISLAND
CALL MR. VAN NAME GIB 2-6900 (49-55)

DELIVERY BOYS WANTED \$30 WEEKLY
Steady work, opportunity for advancement.
NEW STAR MARKET
1161 3rd Ave. N. Y. C. (49-51)

SHIPPING BOY
TO MAKE HIMSELF USEFUL IN FACTORY
40 hour week, steady work, good salary
LIME LIGHT DRESS CO.
315 WEST 39th ST. N. Y. C. (47-53)

JEWELER
Prvovrsten za popravila, in za posebna naročila.
D. SCHNEIDER
74 W. 49th ST. N. Y. C. (49-51)

POTREBUJEMO REFRIGERATION MECHANICS
Izvrstne moške, dobra plača, provizije; stalno. Posvojeno. Prilžnost.
MA 2-8955 (med 9. in 5. uro.) (49-55)

BOY OR YOUNG MAN
WORK IN DENTAL LAB.
Fine opportunity to learn a well paying trade. Steady work, good pay.
65 FLATBUSH AVE. Brooklyn MA 2-2920 (49-51)

FURNITURE FINISHERS IZURJENI
Vprašajte
L. F. ZAMBRANO
158 E. 27th St. N. Y. C. (48-50)

KNJIGOVEZI in POMOČNIKI
Dobra plača. Nadurno delo.
FEDERBUSH CO.
91 — 7th Ave. N. Y. C. (48-54)

KUPITE EN "EXTRA" BOND DANES

AUTOMOBILE MECHANICS

IZVEŽBANI PRVOVRSTNI MOŽJE MECHANICS HELPERS

Potem tudi: BODY METAL MEN

DOBRA PLAČA — STALNO

IDEALNE DELAVSKE RAZMERE

ESSENTIAL DOBRA PRILOŽNOST

JOE KETTEL

600 — 11th AVENUE NEW YORK CITY

45-LETNO PREISKUŠNJO

IMA

Ameriška Bratska Zveza

Ely, Minnesota

AMERICAN FRATERNAL UNION

ki ima

25,000 ČLANOV IN TRI MILJONE DOLARJE V PREMOŽENJA

Organizacija je zanesljiva, nepristranska in zelo priporočljiva zavarovalnica. Zavarujte sebe in svoje oroke pri Ameriški Bratski Zvezi, ki vam nudi poljubno zavarovanje proti boleznim, nesrečam in smrti.

Ako je društvo A. B. Z. v vaši naselbini, vprašajte krajevnega tajnika za poljasila, če ne, pišite na glavni urad, Ely, Minnesota.

Državni urad za delavstvo države New York

naznanja našemu uredništvu, da je otročje delo najcenejše, oziroma, da otroci tekmo počitnice zaslužijo najslabše plače. Dve tretjini teh otrok je namreč ob počitnicah zaslužio manj, kakor po \$10. na teden. Deklice so zaslužile le od 25 do 50c na uro in tedensko delo tako zaposlenih otrok je trajalo povprečno le po 20 ur na teden.

ŽENITNA PONUDBA

Priletel vdovec bi se rad seznanil v svrhu ženitve tudi s priletno vdovo, tudi če je revna, samo da je dobra gospodinja. Imam svoje posestvo in nekaj prihrankov. Katera resno misli ter si želi mirnega življenja na stara leta, naj se javi pisмено pod šifro: "V25" c. of "Glas Naroda," 216 W. 18th St., New York 11, N. Y. (3x)

HIŠA V STRUGI

Spisal: FRANCE BEVK

(13)

"Če delaš in skrbiš za hišo, vedi, da niti mrvice ne bom nesel s seboj."

"In jaz naj beram, da si kupim novo obleko? Dolg imam, kako naj plačam?"

"Od naše hiše dolgov ne boš mogel plačevati..."

"Kaj pa les?"

Precej miren, dasi trd razgovor je na tem mestu zrasel. Prodar je naglavljal, kakor da veruje lastnim ušesom, usta je odprl.

"Ti bi prodajal les?"

"Nisem dejal, da bi ga prodajal brez potrebe..."

"Ti bi prodajal les?" je ponovil Prodar. To je bilo njegovo najobčutljivejše mesto. Iz načete rane je rasla plaha beseda.

"Ti bi ga prodajal, da! ... Vse brdo bi ogolil, kot drugi, ki so ga že začeli prodajati. Hej, denar pa v cunje, v kavo, v vino! Če ti hiša pogori, pa berači za tramove. Pozimi zmrzuji! Odprti pot vetru! Odprti pot vodi! Kamenje v dolino, prst v dolino, usadi zemlje v dolino, da pokvariš se to, kar imaš..."

"Tega nisem dejal," se je branil sin pred nevilito očetovih besed.

"Nisi dejal, a tako bi prišlo. Nihče noče, a se vendar zgodi. Naš gozd ni v ravnini. Ta zemlja je taka, da jo le korenine drže. Posekaj deblo, da nisi stokrat pomislil, in videl boš..."

"Pol gozda brez škode."

"Po tvoji glavi! Izbirali smo debela in jih merili, da nismo oškodovali gozda ne sebe. Bi-li smo v drugačni stiski kot si ti in smo se stezka prebili skozi..."

"Ne govorimo o gozdu," je dejal sin, ki je spoznal, da je v tej rani vsa očetova moč.

"O tem govorimo, ali mi daste hišo ali je ne daste."

Misel, da bi moral pasti gozd, ga je napravila očetu nepristopnega.

"Ne dam!" je odločil po oklevanju. "Po moji smrti izruj zemljo s koreninami vred!"

Sin je zastrel. Videl je, da ta hip zanj ni pomoči. Odšel je in treščil vrata za seboj.

Naslednji dan se Peter ni oprijel dela. Postopal je okrog hiše in z nejevoljo opravil par najnujnejših stvari. Nato je zlezel h Kosiču, ostal tam do večera in še večerje ni pokušal.

"Vrnico bo reba pokositi," je dejala mati Petru, ker Prodar ni zniil.

Peter je slišal, a ni odgovoril. Naslednje jutro ni prijel za koso, šel je po ničevih opravkih v trg in se je vrnil pozno v noč domov.

V noči brez spanja je Prodarica spregovorila v molčečega moža, ki se je premetaval po postelji.

"Treba bo izročiti; kdo bo to prestajal?"

"Kaj veš, kako bo potem z nama?" je dejal Prodar skoraj mehko, vesel, da mu je prišla žena s svojo besedo nasproti.

"Če ne bo slabše, kot je do danes, bo že."

Težko, iz duševne muke se je Prodar uklonil: "Naj bo!"

Zjutraj je stopila mati k Petru: "Kadar boš, pojdi v trg, da ti izroči!"

XX.

Peter si je izposodil denar za notarja. Zgodaj sta vstala z očetom. Ta je bil resen in molčeč, hodil je tja in sem po hiši, kakor da se enkrat ogleduje stvari, ki jih bo moral prepustiti sinu.

"Daj," je dejal Peter svoji ženi v svečanosti in zadovoljstvu trenutka, "pripravi nama par jafe, da bova laže hodila in bogve, kdaj prideva do kakšnega kosila."

Milka je hote preslišala besede; žele, ko jih je Peter ponovil, je dejala: "Če bosta čakala, bosta vse zamudila."

Peter je iz sramote težko dvignil oči do očeta in dejal:

"Pa pojdiva!"

Šla sta. Bilo je zgodnje jutro. Ščip je plaval na nebu in medlo razsvetljevalo okolico, za gorami se je blestel komaj viden dih prve zarje. Steza je bila suha, kamenje je bleščalo na njej. Noga je nerodno storkljala in zadevala ob kamenje; se prekopicala v kotanje, hoja obeh se je zdela kakor hoja pijanega človeka...

Skozi sotesko je poskakovala steza komaj vidna tik nad potokom, vode v strugi je bilo malo; zdaj je šumela, zdaj je tiho tekla. Čez stezo je polzela studeničnica in pela v temnem curku, kakor da pada pesek na tanko kovino. Okrog in okrog je stalo krivenčasto drevo, visoko pod skale in do potoka in delalo strahotne sence, ki so prebujale iz sponina verne duše, vedomec in druge prikazni, ki jih je spletla domišljija, jih večala in množila...

V šumu listja se je prebudila lahka groza, ki je spreletela oba, da sta se ozrla drug po drugem. Nato je v višini dreves zapel slavec in ni prenehal; njegov glas je kipel v višini in se drobil v daljavo kakor neštnevilne kaplje prsečega se slapa.

Spregovorila sta le par besed. V mraku, ki je objemal s tiho grozo srce, sta umolknila in nista več našla besede.

Prodar je gledal predse, lovil sinove stopinje in misli.

"Glej," je dejal sam pri sebi, "danes sva vstala, da greva v trg, da mu pripišem hišo. Ne on meni, jaz njemu. Pa reče ženi, naj naredi prigrizek in ga ni hotela pripraviti, ne njemu, svojemu možu, in ne meni..."

Na to misel je vpletel drugo.

"To je naredila danes, ko hiša še ni njena in se lahko še vsak hip premislil in tudi blago, s katerim bi nama postregla na dolgo pot, ni bilo njeno. Kaj bo storila, ko bo hiša in blago njeno?"

Pomislil je, preudaril še enkrat in sklenil.

"In potem bo taka, da ne bo privoščila ne svojemu možu ne meni. Še manj meni, ki ji nič mari ne bom. In ne moji ženi, ki je vsa leta trpela. Zaklepala bo kruh in mleko in še suhe hruške bo štela..."

Prodar je vzdihnil. Pogledal je kvišku, bel zarja je bila že bolj vidna, skozi drevesa se je pričelo svetlikati.

"Čemu sem se odločil, da dam? Ker ne morem živeti v peklju in bi rad videl, da bi bil mir pri hiši..." In zaradi miru mi bodo pritrkali grizljaj in obleko in vsak priboljšek. Zaradi dobrote me bodo topli."

Prodar se je boril v sebi. Bilo mu je neznanu težko, da se nikoli v življenju tako. Zdelo se mu je, da do tistega hipa dušnih muk se poznal ni.

Dolina se je polagoma odprla. Steza se je razširila in planila v ostrem loku od potoka, ki je bežal proti reki, katere šum je bil slišen v daljavi, da se zlije vanjo. Val svetlobe je padel v dolino.

Stopila sta po ozkem zibajočem mostu, dossegla cesto in zavila med visokima bregovima. Noga se je odpočila; premikala se je, kakor da gre sama od sebe.

Prodar in sin sta šla vstric. Sin je bil neprestano za pol koraka naprej, da ga oče ni mogel videti naravnost v obraz.

Starček je ta čas razmisli; zdelo se mu je nezmisljivo, da gresta dalje.

"Čuj," je dejal sinu in poizkušal zadržati korak. "Misli sem in sem razmisli..."

Sin se je ozrl po njem, a podvizal je, da ga je ta jedva dohitela.

"Premislil sem," je dejal oče. "Ne dam ti hiše. Neumno je, če greva dalje..." Počakaj, da ti povem. Govoriva kakor človek človeku, saj misva živati... Kam tako hitiš?"

(Dalje prihodnjice.)

Položaj v Sloveniji

(Nadaljevanje z 2. str.)

na skrivaj jih je podpiral. Seveda, veliko mladih žrtv, ki so bile vnete z dušo in telesom za domovino, bi bilo prihranjenih, da se niso ozirali na sladke besede in obljube iz Londona, in na bobnanje ljubljanskih frakarjev.

Kaj pa Bela garda? V življenje jo je poklicala italijanska vlada za policijsko službo in svoje sebične namene. Po razpadu Italije je vzel nemška vlada v svojo službo gardiste in jih pomešala s hrvaškimi ustaši. Ljudstvo jih je gledalo po strani in jih sovražilo. Ker Nemci niso mogli in se niso upali pregnati gošarjev, pred katerimi so imeli veliki respekt, so pošiljali gardiste v ogenj. Tako sta nastopila brat proti bratu po strogo nemškemu receptu. Kri je tekla in teče še danes in kriči k nebu za maščevanje.

Vsak gorenski kmetič danes ve, da je edina rešitev naroda danes v večji in močnejši Jugoslaviji, ki naj bo enakopravna, federativna država vseh balkanskih Slovanov. Tudi to ve vsak, ki ima le količikoli soli v glavi, da je tako majhnemu narodu kot smo Slovenci, nemogoče doseči tisočletno stremenje brez ruske pomoči. Na cepljenje las, na ideologijo in strahove, se naš kmet ne ozira. Krvava realnost je tukaj in ž njo je treba računati. Zato on pravi na vsak ugovor: "Vsak lahko zabavlja in podira, zida pa le oni, ki je velik in močan. Da si priborimo 'staro pravdo', bo treba težke roke, ki bo vezala nas magari s silo, dala zaslonbo v bodočnosti, in udarjala po prstih zemlje lačne sosedu. Tako roko ima pa danes na svetu le en človek, namreč 'stari Joža'."

Tako modruje naš gorenski kmet. Jaz sem, na mnoga vprašanja, samo posnel njegove misli in besede in jih danes ponavljam v pouk in izobrazbo svojemu narodu v Ameriki.

Rev. James Černe.

Sv. maša

Prihodnji petek dne 16. t. m. ob 8. uri zjutraj, se bo brala v slovenski cerkvi sv. Cirila na 62 St. Marks Place, New York City, peta sv. maša v spomin prve obilnice smrti pokojnega rojaka Antona Svet, Sr.

Nesreče na ulicah in cestah v državi New York

Albany, N. Y., 7. marca. — Državni urad za nadzorovanje avto-vozov naznanja letno poročilo o nezgodah, ki so se pripetile na cestah države tekom leta 1944. Iz tega poročila povzamemo, da je bilo v naši državi tekom lanskega leta vsled nesreč, ki so se pripetile na cestah v državi 970 ljudi vbitih in 21.605 ranjenih. Med ranjenimi je bilo 33 odstotkov ljudi, ki so hodili peš po cestah. Število vbitih ljudi je v primeru z onimi, ki so bili na isti način ubiti leta 1943, nazadovalo za 181 oseb.

Ne pozabite krvavečega na rodu v domovini! — Pošljite Vaš dar še danes Slovesnemu Pomočnemu Odбору

1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.

Tokaj je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM — KAR ŽELITE PRIDEJATI! 10.000 glankov vam podrobno poveda vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejanju, o gojenju in oskrbi vrta. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic! — Abecedno kazalo vam pove takoj, kar želite. Prirejeno za vsako posebej v Zdravih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

To knjigo je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtnarstvu, ki ga cenijo vrtnarji iz vsega.

Knjiga je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM — KAR ŽELITE PRIDEJATI! 10.000 glankov vam podrobno poveda vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejanju, o gojenju in oskrbi vrta. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic! — Abecedno kazalo vam pove takoj, kar želite. Prirejeno za vsako posebej v Zdravih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

Knjiga je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM — KAR ŽELITE PRIDEJATI! 10.000 glankov vam podrobno poveda vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejanju, o gojenju in oskrbi vrta. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic! — Abecedno kazalo vam pove takoj, kar želite. Prirejeno za vsako posebej v Zdravih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

Knjiga je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM — KAR ŽELITE PRIDEJATI! 10.000 glankov vam podrobno poveda vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejanju, o gojenju in oskrbi vrta. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic! — Abecedno kazalo vam pove takoj, kar želite. Prirejeno za vsako posebej v Zdravih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

Knjiga je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM — KAR ŽELITE PRIDEJATI! 10.000 glankov vam podrobno poveda vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejanju, o gojenju in oskrbi vrta. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic! — Abecedno kazalo vam pove takoj, kar želite. Prirejeno za vsako posebej v Zdravih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

Knjiga je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM — KAR ŽELITE PRIDEJATI! 10.000 glankov vam podrobno poveda vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejanju, o gojenju in oskrbi vrta. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic! — Abecedno kazalo vam pove takoj, kar želite. Prirejeno za vsako posebej v Zdravih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

Knjiga je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM — KAR ŽELITE PRIDEJATI! 10.000 glankov vam podrobno poveda vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejanju, o gojenju in oskrbi vrta. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic! — Abecedno kazalo vam pove takoj, kar želite. Prirejeno za vsako posebej v Zdravih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

Knjiga je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM — KAR ŽELITE PRIDEJATI! 10.000 glankov vam podrobno poveda vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejanju, o gojenju in oskrbi vrta. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic! — Abecedno kazalo vam pove takoj, kar želite. Prirejeno za vsako posebej v Zdravih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

Knjiga je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM — KAR ŽELITE PRIDEJATI! 10.000 glankov vam podrobno poveda vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejanju, o gojenju in oskrbi vrta. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic! — Abecedno kazalo vam pove takoj, kar želite. Prirejeno za vsako posebej v Zdravih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

Knjiga je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM — KAR ŽELITE PRIDEJATI! 10.000 glankov vam podrobno poveda vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejanju, o gojenju in oskrbi vrta. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic! — Abecedno kazalo vam pove takoj, kar želite. Prirejeno za vsako posebej v Zdravih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

Knjiga je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM — KAR ŽELITE PRIDEJATI! 10.000 glankov vam podrobno poveda vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejanju, o gojenju in oskrbi vrta. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic! — Abecedno kazalo vam pove takoj, kar želite. Prirejeno za vsako posebej v Zdravih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

Knjiga je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM — KAR ŽELITE PRIDEJATI! 10.000 glankov vam podrobno poveda vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejanju, o gojenju in oskrbi vrta. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic! — Abecedno kazalo vam pove takoj, kar želite. Prirejeno za vsako posebej v Zdravih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

Knjiga je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM — KAR ŽELITE PRIDEJATI! 10.000 glankov vam podrobno poveda vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejanju, o gojenju in oskrbi vrta. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic! — Abecedno kazalo vam pove takoj, kar želite. Prirejeno za vsako posebej v Zdravih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

Knjiga je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM — KAR ŽELITE PRIDEJATI! 10.000 glankov vam podrobno poveda vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejanju, o gojenju in oskrbi vrta. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic! — Abecedno kazalo vam pove takoj, kar želite. Prirejeno za vsako posebej v Zdravih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

Knjiga je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM — KAR ŽELITE PRIDEJATI! 10.000 glankov vam podrobno poveda vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejanju, o gojenju in oskrbi vrta. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic! — Abecedno kazalo vam pove takoj, kar želite. Prirejeno za vsako posebej v Zdravih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

Knjiga je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM — KAR ŽELITE PRIDEJATI! 10.000 glankov vam podrobno poveda vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejanju, o gojenju in oskrbi vrta. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic! — Abecedno kazalo vam pove takoj, kar želite. Prirejeno za vsako posebej v Zdravih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

Knjiga je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM — KAR ŽELITE PRIDEJATI! 10.000 glankov vam podrobno poveda vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejanju, o gojenju in oskrbi vrta. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic! — Abecedno kazalo vam pove takoj, kar želite. Prirejeno za vsako posebej v Zdravih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

Knjiga je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM — KAR ŽELITE PRIDEJATI! 10.000 glankov vam podrobno poveda vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejanju, o gojenju in oskrbi vrta. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic! — Abecedno kazalo vam pove takoj, kar želite. Prirejeno za vsako posebej v Zdravih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

Knjiga je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM — KAR ŽELITE PRIDEJATI! 10.000 glankov vam podrobno poveda vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejanju, o gojenju in oskrbi vrta. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic! — Abecedno kazalo vam pove takoj, kar želite. Prirejeno za vsako posebej v Zdravih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

Knjiga je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM — KAR ŽELITE PRIDEJATI! 10.000 glankov vam podrobno poveda vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejanju, o gojenju in oskrbi vrta. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic! — Abecedno kazalo vam pove takoj, kar želite. Prirejeno za vsako posebej v Zdravih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

Knjiga je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM — KAR ŽELITE PRIDEJATI! 10.000 glankov vam podrobno poveda vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejanju, o gojenju in oskrbi vrta. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic! — Abecedno kazalo vam pove takoj, kar želite. Prirejeno za vsako posebej v Zdravih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

Knjiga je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM — KAR ŽELITE PRIDEJATI! 10.000 glankov vam podrobno poveda vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejanju, o gojenju in oskrbi vrta. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic! — Abecedno kazalo vam pove takoj, kar želite. Prirejeno za vsako posebej v Zdravih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

Knjiga je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM — KAR ŽELITE PRIDEJATI! 10.000 glankov vam podrobno poveda vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejanju, o gojenju in oskrbi vrta. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic! — Abecedno kazalo vam pove takoj, kar želite. Prirejeno za vsako posebej v Zdravih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

Knjiga je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM — KAR ŽELITE PRIDEJATI! 10.000 glankov vam podrobno poveda vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejanju, o gojenju in oskrbi vrta. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic! — Abecedno kazalo vam pove takoj, kar želite. Prirejeno za vsako posebej v Zdravih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

Knjiga je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM — KAR ŽELITE PRIDEJATI! 10.000 glankov vam podrobno poveda vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejanju, o gojenju in oskrbi vrta. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic! — Abecedno kazalo vam pove takoj, kar želite. Prirejeno za vsako posebej v Zdravih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

Knjiga je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM — KAR ŽELITE PRIDEJATI! 10.000 glankov vam podrobno poveda vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejanju, o gojenju in oskrbi vrta. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic! — Abecedno kazalo vam pove takoj, kar želite. Prirejeno za vsako posebej v Zdravih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

Knjiga je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM — KAR ŽELITE PRIDEJATI! 10.000 glankov vam podrobno poveda vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejanju, o gojenju in oskrbi vrta. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic! — Abecedno kazalo vam pove takoj, kar želite. Prirejeno za vsako posebej v Zdravih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

Knjiga je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM — KAR ŽELITE PRIDEJATI! 10.000 glankov vam podrobno poveda vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejanju, o gojenju in oskrbi vrta. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic! — Abecedno kazalo vam pove takoj, kar želite. Prirejeno za vsako posebej v Zdravih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

Knjiga je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM — KAR ŽELITE PRIDEJATI! 10.000 glankov vam podrobno poveda vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejanju, o gojenju in oskrbi vrta. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic! — Abecedno kazalo vam pove takoj, kar želite. Prirejeno za vsako posebej v Zdravih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

Knjiga je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM — KAR ŽELITE PRIDEJATI! 10.000 glankov vam podrobno poveda vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejanju, o gojenju in oskrbi vrta. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic! — Abecedno kazalo vam pove takoj, kar želite. Prirejeno za vsako posebej v Zdravih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

Knjiga je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM — KAR ŽELITE PRIDEJATI! 10.000 glankov vam podrobno poveda vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejanju, o gojenju in oskrbi vrta. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic! — Abecedno kazalo vam pove takoj, kar želite. Prirejeno za vsako posebej v Zdravih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

Knjiga je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM — KAR ŽELITE PRIDEJATI! 10.000 glankov vam podrobno poveda vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejanju, o gojenju in oskrbi vrta. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic! — Abecedno kazalo vam pove takoj, kar želite. Prirejeno za vsako posebej v Zdravih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

Knjiga je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE